EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 11.12.2007
KOM(2007) 788 lopullinen

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tunisian tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyllä Euro–Välimeri-sopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa vahvistettavasta yhteisön kannasta sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevien määräysten antamiseen

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1) EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Tunisian tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn Euro–Välimeri-sopimuksen[1] 67 artiklassa määrätään, että assosiaationeuvosto antaa, ennen kuin sopimuksen voimaantuloa seuraava vuosi päättyy, määräykset, joilla pannaan täytäntöön mainitun sopimuksen 65 artiklassa tarkoitetut sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevat periaatteet.

• Yleinen tausta

Jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittaminen tapahtuu yhteisön tasolla asetuksella (ETY) N:o 1408/71[2] ja sen täytäntöönpanoasetuksella (ETY) N:o 574/72[3]. Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65–68 artiklassa on tiettyjä säännöksiä, jotka koskevat jäsenvaltioiden ja Tunisian sosiaaliturvajärjestelmien rajoitettua yhteensovittamista. Sopimuksella perustetun assosiaationeuvoston on tehtävä päätös, jotta sopimuksen 65 artiklassa tarkoitetut periaatteet tulisivat voimaan.

Useisiin muihin kolmansien maiden kanssa tehtyihin assosiaatiosopimuksiin sisältyy samanlaisia määräyksiä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta. Ehdotus on osa ehdotuspakettia, johon sisältyvät samanlaiset ehdotukset Marokon, Algerian, Kroatian, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Israelin kanssa tehtyjen sopimusten osalta.

Tarvitaan neuvoston päätös, jotta yhteisö voi vahvistaa kantansa assosiaationeuvostossa.

• Voimassa olevat aiemmat säännökset

Neuvoston asetuksella (EY) N:o 859/2003[4] asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta laajennetaan niiden soveltamisalaa koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi. Tähän asetukseen sisältyy jo periaate, jonka mukaan tunisialaisten työntekijöiden eri jäsenvaltioissa ansaitsemat vakuutuskaudet lasketaan yhteen tiettyjä etuuksia koskevien oikeuksien osalta, kuten Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan 2 kohdassa määrätään. Koska asetus (EY) N:o 859/2003 pohjautuu perustamissopimuksen IV osastoon, asetus ei kuitenkaan sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan nojalla. Sitä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Irlantiin ainoastaan sen vuoksi, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua asetuksen (EY) N:o 859/2003 soveltamiseen.

---

1 EYVL L 97, 30.3. 1998, s. 2.

2 EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1992/2006 (EUVL L 392, 30.12.2006, s. 1).

3 EYVL L 74, 27.3.1972, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 311/2007 (EUVL L 82, 23.3.2007, s. 6).

4 EUVL L 124, 20.5.2003, s. 1.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin**

Vuonna 2004 EU käynnisti Euroopan naapuruuspolitiikan, jolla pyritään vahvistamaan suhteita kuuteentoista unionin naapurimaahan, joihin myös Tunisia lukeutuu, sekä näin välttämään uusien jakolinjojen syntyminen Eurooppaan ja edistämään rauhaa, vakautta ja vaurautta. Tämän toimintalinjan yhteydessä Euroopan unioni ja Tunisia hyväksyivät 4. heinäkuuta 2005 assosiaationeuvoston suosituksen muodossa toimintasuunnitelman, jossa annetaan yhteisesti sovitut tavoitteet yhteistyön vahvistamiselle useilla politiikan aloilla kolmesta viiteen vuoden kuluessa. Toimintasuunnitelman tavoite 29 on, että osapuolten on lyhyen aikavälin ensisijaisena tavoitteena pyrittävä tekemään päätös, jolla pannaan täytäntöön assosiaatiosopimuksen 65 artikla.

Tällä ehdotuksella edistetään näin olleen EU:n ja Tunisian toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa ja Euroopan naapuruuspolitiikan tavoitteiden saavuttamista.

2) KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- **Intressitahojen kuuleminen**

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Tämän ehdotuksen keskeisistä piirteistä keskusteltiin jäsenvaltioiden edustajien kanssa siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallintotoimikunnassa, joka on asetuksella (ETY) N:o 1408/71 perustettu elin. Valtuuskunnat ovat myös voineet toimittaa tätä aihetta käsitteleviä muistioita.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Suurin osa jäsenvaltioiden esittämistä huomioista oli sangen yleisluonteisia. Osa niistä on otettu ehdotuksessa huomioon. Näitä ovat esimerkiksi ne, joissa katsotaan, että hallinnollisista tarkastuksista ja lääkärintarkastuksista tarvitaan säännöksiä. Katsottiin, että eräät muut seikat, erityisesti säännökset, jotka koskevat hallinnollisten sakkojen täytäntöönpanoa, eivät sovellu sisällytettäviksi ehdotukseen, sillä ne eivät kuulu Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65–68 artiklan piiriin.

- **Asiantuntijatiedon käyttö**

Ulkopuolisia asiantuntijoita ei tarvittu.

- **Vaikutusten arviointi**

Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65–68 artiklassa on tiettyjä säännöksiä, jotka koskevat jäsenvaltioiden ja Tunisian sosiaaliturvajärjestelmien rajoitettua yhteensovittamista. Useisiin muihin kolmansien maiden kanssa tehtyihin assosiaatiosopimuksiin sisältyy samanlaisia määräyksiä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta. Kaikissa näissä edellytetään kyseisen assosiaationeuvoston päätöstä, jotta 65 artiklan mukaiset periaatteet tulevat voimaan.

Edellä mainittujen artikloiden tavoitteena sosiaalialaturvan osalta on, että kyseisestä assosioituneesta maasta tuleva työntekijä voi saada tiettyjä sosiaaliturvaetuuksia sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka lainsäädäntöä häneen sovelletaan tai on sovellettu. Tämä koskee vastavuoroisesti myös EU:n kansalaisia, jotka työskentelevät assosioituneessa maassa.

Koska käsillä olevaan ehdotuspakettiin kuuluvien ehdotusten kaikki säännökset ovat kuuden assosioituneen maan (Marokko, Algeria, Tunisia, Kroatia, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia ja Israel) osalta lähes identtiset, jäsenvaltioiden sosiaaliturvalaitosten on helpompaa soveltaa niitä. Näiden ehdotusten soveltamisella voi olla joitakin kansallisiin sosiaaliturvalaitoksiin kohdistuvia rahoitusvaikutuksia, sillä niissä säädetään esimerkiksi Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan mukaisista etuuksista. Mainittu artikla koskee kuitenkin ainoastaan työntekijöitä, jotka maksavat tai ovat maksaneet maksuja kyseisen maan sosiaaliturvajärjestelmään sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tässä vaiheessa on joka tapauksessa vaikea arvioida näiden ehdotusten täsmällistä vaikutusta kansallisiin sosiaaliturvajärjestelmiin.

3) EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

- **Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus**

Ehdotus koostuu neuvoston päätöksestä, joka koskee Tunisian kanssa tehdyllä sopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa vahvistettavaa yhteisön kantaa, sekä liitteenä olevasta assosiaationeuvoston päätöksestä sosiaaliturvan alalla.

Ehdotus assosiaationeuvoston päätökseksi täyttää Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 67 artiklassa vahvistetun vaatimuksen, jonka mukaan edellytetään tällaista päätöstä, jotta 65 artiklaan sisältyvät sosiaaliturvaperiaatteet tulevat voimaan. Tämän vuoksi päätökseen sisältyy täytäntöönpanosäännöksiä sellaisten Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan säännösten osalta, jotka eivät jo kuulu asetuksen (EY) N:o 859/2003 piiriin tai joita tuomioistuin ei ole katsonut suoraan sovellettaviksi, kuten 65 artiklan 1 kohtaan sisältyvä syrjimättömyyslauseke. Nämä loput säännökset liittyvät erityisesti Tanskan osalta tunisialaisten työntekijöiden eri jäsenvaltioissa ansaitsemien vakuutuskausien yhteenlaskemiseen sekä tiettyjen etuuksien Tunisiaan viemistä koskeviin säännöksiin.

Ehdotetulla assosiaationeuvoston päätöksellä varmistetaan lisäksi, että myös etuuksien vientiä ja perhe-etuuksien myöntämistä koskevia säännöksiä sovelletaan vastavuoroisesti EU:n työntekijöihin, jotka ovat laillisesti työssä Tunisiassa, ja heidän perheenjäseniinsä, jotka oleskelevat laillisesti Tunisiassa.

- **Oikeusperusta**

Perustamissopimuksen 310 artikla yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen sekä toisen alakohdan kanssa.

- **Toissijaisuusperiaate**

Ehdotus kuuluu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan. Tämän vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä.

Jäsenvaltioilla on edelleenkin yksinomainen toimivalta kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien määrittämisen, organisoinnin ja rahoituksen osalta.

Ehdotuksella ainoastaan helpotetaan jäsenvaltioiden ja Tunisian sosiaaliturvajärjestelmien koordinointia, mistä hyötyvät näiden maiden kansalaiset. Ehdotus ei myöskään vaikuta mihinkään jäsenvaltioiden ja Tunisian kahdenvälisistä sosiaaliturvasopimuksista johtuviin oikeuksiin tai velvoitteisiin, jos näissä määrätään kyseisten henkilöiden suotuisammasta kohtelusta.

Ehdotuksella minimoidaan kansallisille viranomaisille koituva rahoitus- ja hallintorasitus, sillä se on osa samanlaisten ehdotusten muodostamaa pakettia, jolla varmistetaan kolmansien maiden kanssa tehtyihin assosiaatiosopimuksiin sisältyvien sosiaaliturvamääräysten yhdenmukainen soveltaminen.

- **Sääntelytavan valinta**

Ehdotettu sääntelytapa: neuvoston päätös (johon sisältyy liitteenä assosiaationeuvoston päätösluonnos).

Muut vaihtoehdot eivät soveltuisi seuraavasta syystä.

Ehdotetulle toimelle ei ole vaihtoehtoja. Sopimuksen 67 artiklassa edellytetään kyseisen assosiaationeuvoston päätöstä. Perustamissopimuksen 300 artiklan 2 kohdassa määrätään, että neuvosto tekee yhteisön puolesta päätöksen assosiaatiosopimuksella perustetussa elimessä vahvistettavista kannoista, kun tällaisen elimen on tehtävä päätöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia.

4) TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5) LISÄTIEDOT

- **Yksinkertaistaminen**

Ehdotuksessa säädetään (EU:n tai kansallisten) viranomaisten ja yksityisten toimijoiden hallintomenettelyjen yksinkertaistamisesta.

Ehdotuksen säännökset, jotka koskevat sosiaaliturvajärjestelmien koordinointia Tunisian kansalaisten osalta, ovat lähes identtiset niihin säännöksiin nähden, jotka koskevat muiden assosioituneiden maiden kansalaisia. Näin yksinkertaistetaan menettelyjä ja kevennetään kansallisten sosiaaliturvalaitosten hallinnollista taakkaa.

Tämän ehdotuksen piiriin kuuluviin ei sovelleta erilaisia kansallisia säännöksiä, kun kyseessä ovat Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklaan sisältyvät sosiaaliturvaperiaatteet, vaan he voivat luottaa siihen, että yhteisön sisällä sovelletaan yhdenmukaisia säännöksiä.

- **Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus**

A. Neuvoston päätös Tunisian kanssa Euro–Välimeri-sopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa vahvistettavasta, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamissäännöksiä koskevasta yhteisön kannasta

1 artikla

Tässä artiklassa selvitetään neuvoston päätöksen ja sen liitteenä olevan assosiaationeuvoston päätöksen välistä oikeudellista suhdetta.

B. Liitteenä oleva assosiaationeuvoston päätös sopimukseen sisältyvistä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamissäännöksistä

I osa: Yleiset säännökset

1 artikla

Tässä artiklassa määritellään jäsenvaltioiden ja Tunisian lainsäädäntöä varten termit ’sopimus’, ’asetus’, ’täytäntöönpanoasetus’, ’jäsenvaltio’, ’työntekijä’, ’perheenjäsen’, ’lainsäädäntö’, ’etuudet’ ja ’perhe-etuudet’, ja lisäksi siinä viitataan muiden liitteenä olevassa päätöksessä käytettyjen termien osalta asetukseen ja täytäntöönpanoasetukseen.

2 artikla

Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan sanamuodon mukaisesti tässä artiklassa määritellään liitteenä olevan päätöksen piiriin kuuluvat henkilöt.

II osa

Jäsenvaltioiden ja Tunisian väliset suhteet

Liitteenä olevan päätöksen tämän osan piiriin kuuluvat Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan 4 kohtaan sisältyvät periaatteet ja 65 artiklan 5 kohdassa määrätty vastaavuuslauseke EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä osalta.

3 artikla

Tässä artiklassa luetellaan Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut sosiaaliturvan alat, joihin liitteenä olevan päätöksen II osaa sovelletaan.

4 artikla

Tähän artiklaan sisältyy rahamääräisten etuuksien siirtämistä toiseen valtioon koskeva periaate, josta määrätään Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan 4 kohdassa, ja siinä selvitetään, että mainittu periaate rajoittuu liitteenä olevan päätöksen 1 artiklan 1 kohdan h alakohtaan sisältyviin etuuksiin; mainitussa kohdassa luetellaan tässä kohdassa tarkoitetut etuudet.

5 artikla

Tässä artiklassa täsmennetään ne tämän ehdotuksen piiriin kuuluvat henkilöt, joilla on oikeus perhe-etuuksiin toimivaltaisen valtion osalta. Tästä artiklasta selkeästi seuraa, Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan 3 kohdan mukaisesti, että tunisialaisen työntekijän perheenjäsenillä ei ole oikeutta perhe-etuuksiin, jos tällaiset perheenjäsenet asuvat Euroopan unionin alueen ulkopuolella.

III osa

Sosiaaliturvasäännösten soveltaminen Tanskan osalta

6 artikla

Asetukseen (EY) N:o 859/2003 sisältyy periaate, jonka mukaan tunisialaisten työntekijöiden eri jäsenvaltioissa ansaitsemat vakuutuskaudet lasketaan yhteen tiettyjä etuuksia koskevien oikeuksien osalta, kuten Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 65 artiklan 2 kohdassa määrätään. Koska tämä asetus pohjautuu perustamissopimuksen IV osastoon, asetus ei kuitenkaan sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan nojalla. Tässä artiklassa täsmennetään tämän vuoksi, että Tanska käyttää asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja N:o 574/72 soveltuvia säännöksiä pannakseen täytäntöön edellä mainitun yhteenlaskuperiaatteen.

IV osa

Erinäisiä säännöksiä

7 artikla

Tähän artiklaan sisältyy yleisiä säännöksiä yhtäältä jäsenvaltioiden ja niiden laitosten sekä toisaalta Tunisian ja sen laitosten välisestä yhteistyöstä sekä lisäksi edunsaajien ja kyseisten laitosten välisestä yhteistyöstä. Nämä säännökset ovat samanlaisia kuin asetuksen (ETY) N:o 1408/71 84 artiklan 1, 2 ja 3 kohta sekä asetuksen (EY) N:o 883/2004 76 artiklan 3 kohta, 4 kohdan ensimmäinen ja kolmas alakohta sekä 5 kohta.

8 artikla

Tässä artiklassa säädetään hallinnollisiin tarkastuksiin ja lääkärintarkastuksiin liittyvistä menettelyistä, jotka ovat samanlaisia kuin asetuksen (ETY) N:o 574/72 51 artiklan 1 kohdassa. Lisäksi siinä säädetään mahdollisuudesta antaa tällä alalla muita täytäntöönpanosäännöksiä.

9 artikla

Tässä artiklassa viitataan liitteenä olevan päätöksen liitteeseen II, joka on samanlainen kuin asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liite VI ja asetuksen (EY) N:o 883/2004 liite XI ja jota tarvitaan, jotta voidaan antaa tarvittavat erityissäännökset Tunisian lainsäädännön soveltamiseksi liitteenä olevan päätöksen osalta.

10 artikla

Kuten Tunisian kanssa tehdyn sopimuksen 68 artiklassa määrätään, tässä artiklassa säädetään, että suotuisamman kohtelun määräävät kahdenväliset sopimukset pysyvät voimassa.

11 artikla

Tässä artiklassa säädetään mahdollisuudesta tehdä hallinnollisia lisäsopimuksia.

12 artikla

Tämän artiklan mukaiset siirtymäsäännökset vastaavat asetuksen (ETY) N:o 1408/71 94 artiklan 1, 3, 4, 6 ja 7 kohdan siirtymäsäännöksiä sekä asetuksen (EY) N:o 883/2004 samanlaisia säännöksiä 87 artiklan 1, 3, 4, 6 ja 7 kohdassa.

13 artikla

Tässä artiklassa selvitetään liitteenä olevan päätöksen liitteiden oikeudellista asemaa sekä niiden muuttamismenettelyä.

14 artikla

Tähän artiklaan sisältyy menettely, jolla varmistetaan, että kaikki tarvittavat toimenpiteet liitteenä olevan päätöksen täytäntöönpanemiseksi on toteutettu.

15 artikla

Tässä artiklassa määritetään liitteenä olevan päätöksen voimaantulopäivä.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tunisian tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyllä Euro–Välimeri-sopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa vahvistettavasta yhteisön kannasta sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevien määräysten antamiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 310 artiklan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan viimeisen virkkeen ja toisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[5]

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Tunisian tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn Euro–Välimeri-sopimuksen 67 artiklassa määrätään, että assosiaationeuvosto antaa sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden loppuun mennessä määräykset, joilla pannaan täytäntöön mainitun sopimuksen 65 artiklassa tarkoitetut sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevat periaatteet.

(2) Assosiaationeuvosto hyväksyi 4 päivänä heinäkuuta 2005 Euroopan naapuruuspolitiikan yhteydessä EU:n ja Tunisian toimintasuunnitelman, jonka tavoitteen 29 toisessa luetelmakohdassa kehotetaan assosiaationeuvostoa tekemään päätös, jolla pannaan täytäntöön mainitun sopimuksen 65 artikla,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Tunisian tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyllä Euro–Välimeri-sopimuksella perustetussa assosiaationeuvostossa hyväksyttävä yhteisön kanta, joka koskee kyseisen sopimuksen 67 artiklan täytäntöönpanoa, pohjautuu tämän päätöksen liitteenä olevaan luonnokseen assosiaationeuvoston päätökseksi.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[5] EUVL C […], […], s. […].

LIITE

EUROOPAN UNIONIN

JA TUNISIAN TASAVALLAN

VÄLINEN ASSOSIAATIO

– Assosiaationeuvosto –

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tunisian tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyllä Euro–Välimeri-sopimuksella perustetun

ASSOSIAATIONEUVOSTON PÄÄTÖS N:o.../….

tehty [..] päivänä [..]kuuta [..]

Euro–Välimeri-sopimukseen sisältyvistä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevista määräyksistä

ASSOSIAATIONEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tunisian tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn Euro–Välimeri-sopimuksen ja erityisesti sen 67 artiklan

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Mainitun sopimuksen 65–68 artiklassa on tiettyjä määräyksiä, jotka koskevat Tunisian ja jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista. Tällaisen yhteensovittamisen periaatteista määrätään 65 artiklassa.

(2) Mainitun sopimuksen 67 artiklassa määrätään lisäksi, että assosiaationeuvosto tekee päätöksen 65 artiklaan sisältyvien periaatteiden toteuttamisesta ennen ensimmäisen kyseisen sopimuksen voimaantuloa seuraavan vuoden päättymistä.

(3) Assosiaationeuvosto hyväksyi 4 päivänä heinäkuuta 2005 Euroopan naapuruuspolitiikan yhteydessä EU:n ja Tunisian toimintasuunnitelman, jonka tavoitteen 29 toisessa luetelmakohdassa kehotetaan assosiaationeuvostoa tekemään päätös, jolla pannaan täytäntöön mainitun sopimuksen 65 artikla.

(4) Tätä päätöstä sovellettaessa tunisialaisten työntekijöiden oikeutta perhe-etuuksiin rajoittaa edellytys, jonka mukaan heidän perheenjäsentensä on oleskeltava laillisesti kyseisen työntekijän kanssa siinä jäsenvaltiossa, jossa mainittu työntekijä työskentelee. Päätöksellä ei myönnetä oikeutta perhe-etuuksiin muissa valtioissa, kuten Tunisiassa, oleskelevien työntekijän perheenjäsenten osalta.

(5) Neuvoston asetuksella (EY) N:o 859/2003 on laajennettu asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja asetuksen (ETY) N:o 574/72 soveltamisalaa koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi. Tämä asetus perustuu perustamissopimuksen IV osastoon. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistunut asetuksen (EY) N:o 859/2003 tekemiseen, eikä asetus tämän vuoksi sido sitä eikä asetusta sovelleta siihen. Onkin tarpeen antaa Tanskan osalta erityissäännöksiä, jotka koskevat niitä mainitun sopimuksen 65 artiklaan sisältyviä periaatteita, jotka jo kuuluvat tämän asetuksen piiriin.

(6) Voi olla tarpeen antaa Tunisian lainsäädännön ominaispiirteitä vastaavia erityissäännöksiä, jotta helpotetaan yhteensovittamista koskevien sääntöjen soveltamista.

(7) Tällä päätöksellä ei rajoiteta oikeuksia ja velvoitteita, jotka ovat syntyneet jäsenvaltioiden ja Tunisian kahdenvälisistä sopimuksista ja joilla myönnetään sosiaaliturvaetuja.

(8) Jotta varmistettaisiin jäsenvaltioiden ja Tunisian sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen joustava toiminta, on tarpeen antaa erityissäännöksiä jäsenvaltioiden ja Tunisian välisestä yhteistyöstä sekä lisäksi asianomaisen henkilön ja toimivaltaisen valtion laitoksen välisestä yhteistyöstä.

(9) On aiheellista antaa siirtymäsäännöksiä, joiden tarkoituksena on suojata tässä päätöksessä tarkoitettuja henkilöitä ja estää heitä menettämästä oikeuksiaan päätöksen voimaantulon johdosta,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Määritelmiä

1. Tässä päätöksessä tarkoitetaan

a) ’sopimuksella’ Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tunisian tasavallan välisestä assosiaatiosta tehtyä Euro–Välimeri-sopimusta

b) ’asetuksella’ sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71 sellaisena kuin sitä sovelletaan Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioissa

c) ’täytäntöönpanoasetuksella’ sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 574/72

d) ’jäsenvaltiolla’ jotakin Euroopan yhteisöjen jäsenvaltiota

e) ’työntekijällä’

i) jäsenvaltion lainsäädännön osalta asetuksen 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettua palkattua työntekijää

ii) Tunisian lainsäädännön osalta sen lainsäädännössä tarkoitettua palkattua työntekijää

f) ’perheenjäsenellä’

i) jäsenvaltion lainsäädännön osalta asetuksen 1 artiklan f alakohdassa tarkoitettua perheenjäsentä

ii) Tunisian lainsäädännön osalta kyseisen maan lainsäädännössä tarkoitettua perheenjäsentä

g) ’lainsäädännöllä’

i) jäsenvaltioiden osalta asetuksen 1 artiklan j alakohdassa tarkoitettua lainsäädäntöä

ii) Tunisian osalta soveltuvaa Tunisiassa voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka liittyy vanhuus- ja perhe-eläkkeitä käsitteleviin sosiaaliturvan aloihin, työtapaturmiin ja ammattitauteihin tai näistä johtuvaan työkyvyttömyyteen liittyviin etuuksiin ja perhe-etuuksiin

h) ’etuuksilla’

i) jäsenvaltioiden osalta:

– vanhuuseläkkeitä ja perhe-eläkkeitä

– työtapaturma- ja ammattitautietuuksia tai

– työtapaturmista ja ammattitaudeista johtuvia työkyvyttömyysetuuksia

sellaisina kuin ne on määritelty asetuksessa, lukuun ottamatta erityisiä asetuksen liitteessä II a täsmennettyjä maksuihin perustumattomia rahaetuuksia

ii) Tunisian osalta vastaavia Tunisian lainsäädännöllä myönnettyjä etuuksia, lukuun ottamatta päätöksen liitteessä I täsmennettyjä maksuihin perustumattomia erityisiä raha-etuuksia

i) ’perhe-etuuksilla’

i) jäsenvaltioiden osalta asetuksen 1 artiklan u alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja perhe-etuuksia

ii) Tunisian osalta sen lainsäädännössä tarkoitettuja perhe-etuuksia.

2. Muilla tässä päätöksessä käytetyillä termeillä on niille asetuksessa ja täytäntöönpanoasetuksessa annettu merkitys.

2 artikla

Henkilöllinen soveltamisala

Tätä päätöstä sovelletaan

a) työntekijöihin, jotka ovat Tunisian kansalaisia, jotka ovat tai ovat olleet laillisesti työssä jossakin jäsenvaltiossa ja joihin sovelletaan tai on sovellettu yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädäntöä, ja heidän jälkeenjääneisiinsä

b) edellä a alakohdassa tarkoitettujen työntekijöiden perheenjäseniin sillä edellytyksellä, että he oleskelevat laillisesti kyseisen työntekijän kanssa siinä jäsenvaltiossa, jossa mainittu työntekijä työskentelee

c) työntekijöihin, jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, jotka ovat tai ovat olleet laillisesti työssä Tunisiassa ja joihin sovelletaan tai on sovellettu Tunisian lainsäädäntöä, ja heidän jälkeenjääneisiinsä sekä

d) edellä c alakohdassa tarkoitettujen työntekijöiden perheenjäseniin sillä edellytyksellä, että he oleskelevat laillisesti kyseisen työntekijän kanssa Tunisiassa.

II OSA

JÄSENVALTIOIDEN JA TUNISIAN VÄLISET SUHTEET

3 artikla

Asiallinen soveltamisala

Tämän päätöksen II osaa sovelletaan kaikkeen jäsenvaltioiden ja Tunisian lainsäädäntöön, joka koskee seuraavia sosiaaliturvan aloja:

(a) vanhuusetuudet

(b) jälkeenjääneiden etuudet

(c) työtapaturma- ja ammattitautietuudet

(d) työtapaturmiin ja ammattitauteihin liittyvät työkyvyttömyysetuudet

(e) perhe-etuudet.

4 artikla

Asuinpaikkaa koskevista vaatimuksista luopuminen

Edellä 1 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja etuuksia ei saa vähentää, muuttaa, keskeyttää, peruuttaa tai takavarikoida sen vuoksi, että etuuden saaja oleskelee

i) Tunisian lainsäädännön mukaisen etuuden osalta jonkin jäsenvaltion alueella tai

ii) jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen etuuden osalta Tunisian alueella.

5 artikla

Perhe-etuudet

Edellä 2 artiklan c alakohdassa tarkoitetut työntekijät saavat Tunisian lainsäädännön mukaisesti perhe-etuuksia 2 artiklan d alakohdassa tarkoitetuille perheenjäsenilleen samalla tavoin kuin Tunisian kansalaiset.

III OSA

SOSIAALITURVASÄÄNNÖSTEN SOVELTAMINEN TANSKAN OSALTA

6 artikla

Yleinen säännös

Sopimuksen 65 artiklan 2 ja 3 kohdan täytäntöönpanoa varten Tanska soveltaa 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettuihin henkilöihin tarpeen mukaan asetuksen ja täytäntöönpanoasetuksen soveltuvia säännöksiä.

IV OSA

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

7 artikla

Yhteistyö

1. Jäsenvaltiot ja Tunisia toimittavat toisilleen kaikki tiedot seuraavista:

   a) tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi 14 artiklassa täsmennettyä menettelyä noudattaen toteutetut toimenpiteet

   b) sellaiset muutokset niiden lainsäädäntöön, jotka saattavat vaikuttaa tämän päätöksen täytäntöönpanoon.

2. Tämän päätöksen soveltamista varten jäsenvaltioiden ja Tunisian viranomaiset ja laitokset antavat toisilleen apua ja toimivat niin kuin panisivat täytäntöön omaa lainsäädäntöään. Mainittujen viranomaisten ja laitosten antama hallinnollinen apu on pääsääntöisesti maksutonta. Jäsenvaltioiden ja Tunisian toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin sopia, että tietyt kustannukset korvataan.

3. Jäsenvaltioiden ja Tunisian viranomaiset ja laitokset voivat tämän päätöksen soveltamista varten olla suoraan yhteydessä toisiinsa ja asianomaisiin henkilöihin tai heidän edustajiinsa.

4. Tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvilla laitoksilla ja henkilöillä on vastavuoroinen tiedotus- ja yhteistyövelvollisuus, jonka tarkoituksena on varmistaa päätöksen moitteeton soveltaminen.

5. Asianomaisten henkilöiden on ilmoitettava mahdollisimman pian toimivaltaisen jäsenvaltion laitokselle tai Tunisian laitokselle, jos se on toimivaltainen valtio, ja asuinjäsenvaltion laitokselle tai Tunisian laitokselle, jos se on asuinvaltio, kaikista henkilökohtaisessa tai perheensä tilanteessa tapahtuneista muutoksista, joilla on vaikutuksia heidän oikeuksiinsa saada etuuksia tämän päätöksen perusteella.

6. Jos 5 kohdassa tarkoitettua tiedottamisvelvollisuutta ei noudateta, siitä voi aiheutua oikeasuhteisia toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Toimenpiteiden on kuitenkin oltava vastaavia kuin ne, joita sovelletaan sisäiseen oikeusjärjestykseen kuuluvissa samanlaisissa tilanteissa, eivätkä ne saa käytännössä tehdä mahdottomaksi tai liian vaikeaksi tällä päätöksellä asianomaisille henkilöille annettujen oikeuksien käyttämistä.

8 artikla

Hallinnolliset tarkastukset ja lääkärintarkastukset

1. Kun tämän päätöksen piiriin kuuluva henkilö, joka saa 1 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja etuuksia, oleskelee tai asuu

   i) Tunisian lainsäädännön mukaisen etuuden osalta jonkin jäsenvaltion alueella tai

   ii) jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen etuuden osalta Tunisian alueella,

hallinnolliset tarkastukset ja lääkärintarkastukset tekee maksamisesta vastaavan laitoksen pyynnöstä etuuden saajan oleskelu- tai asuinpaikan laitos viimeksi mainitun laitoksen soveltamassa lainsäädännössä säädetyn menettelyn mukaisesti. Maksamisesta vastaavalla laitoksella säilyy kuitenkin oikeus tarkastuttaa edunsaaja itse valitsemallaan lääkärillä.

2. Yksi tai useampi jäsenvaltio ja Tunisia voivat ilmoitettuaan asiasta assosiaationeuvostolle sopia muista hallinnollisista säännöksistä.

9 artikla

Tunisian lainsäädännön soveltamista koskevat erityissäännökset

Tunisian lainsäädännön soveltamista varten voidaan liitteessä II tarvittaessa antaa erityissäännöksiä.

10 artikla

Suotuisammasta kohtelusta määräävät kahdenväliset sopimukset

Tämä päätös ei vaikuta mihinkään kahdenvälisistä sopimuksista johtuviin oikeuksiin tai velvoitteisiin, jos näissä määrätään (asianomaisten) suotuisammasta kohtelusta.

11 artikla

Tämän päätöksen täytäntöönpanomenettelyitä täydentävät sopimukset

Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio taikka Tunisia ja yksi tai useampi jäsenvaltio voivat tarvittaessa tehdä sopimuksia, joiden tarkoituksena on täydentää tämän päätöksen täytäntöönpanoa koskevia hallinnollisia menettelyitä.

V OSA

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

12 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän päätöksen perusteella ei kerry oikeuksia sen voimaantulopäivää edeltävältä ajalta.

2. Jollei 1 kohdasta muuta johdu, oikeus on saavutettu tämän päätöksen mukaisesti, vaikka se liittyy päätöksen voimaantulopäivää edeltävään tapahtumaan.

3. Etuudet, myös perhe-etuudet, joita ei ole myönnetty tai joiden suorittaminen on keskeytetty asianomaisen henkilön kansalaisuuden tai asuinpaikan vuoksi, myönnetään tai palautetaan asianomaisen henkilön pyynnöstä tämän päätöksen voimaantulopäivästä edellyttäen, että oikeudet, joiden perusteella etuuksia on aiemmin myönnetty, eivät ole johtaneet kertasuorituksen maksamiseen.

4. Jos 3 kohdassa tarkoitettu pyyntö esitetään kahden vuoden kuluessa tämän päätöksen voimaantulopäivästä, päätöksen mukaan saavutetut oikeudet tulevat voimaan siitä päivästä alkaen, eikä kyseisiin henkilöihin voida soveltaa minkään jäsenvaltion tai Tunisian lainsäädäntöä oikeuksien menettämisestä tai rajoittamisesta.

5. Jos 3 kohdassa tarkoitettu pyyntö tehdään kahden vuoden määräajan kuluttua tämän päätöksen voimaantulopäivän jälkeen, oikeudet, joita ei ole lakkautettu tai jotka eivät ole aikaan sidottuja, tulevat voimaan pyynnön esittämispäivänä, paitsi jos jäsenvaltion tai Tunisian lainsäädännön soveltaminen on asianomaiselle edullisempaa.

13 artikla

Päätöksen liitteet

1. Tämän päätöksen liitteet ovat sen erottamaton osa.

2. Mainittuja liitteitä voidaan Tunisian pyynnöstä muuttaa assosiaationeuvoston päätöksellä.

14 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Yhteisö ja Tunisia toteuttavat kumpikin tarvittavat toimenpiteet tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi ja ilmoittavat niistä assosiaationeuvostolle.

2. Assosiaationeuvosto tekee päätöksen, jolla vahvistetaan, että kaikki 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet on toteutettu.

15 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan ensimmäisenä päivänä sitä kuukautta, joka seuraa 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun assosiaationeuvoston päätöksen julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

LIITE I

Luettelo Tunisian erityisistä maksuihin perustumattomista rahaetuuksista

…

LIITE II

Tunisian lainsäädännön soveltamista koskevat erityissäännökset

…